

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI
SAMARAQAND DAVLAT
UNIVERSITETI**

Ro‘yxatga olindi:
№ BD-Bakalavr
2021 yil
“ ”

“TASDIQLAYMAN”
SamDU rektori:
R.I.Xalmuradov
2021 yil “ ”

**O‘ZBEKISTONNING ENG YANGI TARIXI
FAN DASTURI**

Bilim sohasi:	200000	Tillar sohasi
Ta‘lim sohasi:	230000	Filologiya va tillar
Ta‘lim		
yo‘nalishi:	60230100-Filologiya va tillarni o‘qitish(tillar bo‘yicha) 60230600 Noshirlik ishi	

Fan/modul kodi O'YTV3004	O'quv yili 2021-2022	Semestr 1 yoki 2	ECTS – Kreditlar 2	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fan nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Umumi y yuklam a hajmi (soat)
	O'zbekistonning eng yangi tarixi	30	30	60
2.	I. Fanning mazmuni <i>Fanni o'qitishning maqsadi</i> – mustaqillik yillarida O'zbekiston Respublikasida yuz bergan muhim o'zgarishlar, tub islohotlarning mazmun-mohiyatini ko'rsatish va jamiyat hayotida talabaning o'rnini, o'zligini anglatishdan iborat. <i>Fanni o'qitishning vazifalari</i> – mustaqillikka erishish arafasida O'zbekistonda yuzaga kelgan murakkab vaziyatni hamda mustaqillik yillarida davlat boshqaruvi, ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy va ma'naviy hamda boshqa sohalaridagi islohotlarning mazmun-mohiyatini talabalarga tushuntirib berish, ularni Vatanga sadoqat va muhabbat ruhida tarbiyalash hamda milliy g'ururni shakllantirishdan iborat. II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: 1-mavzu. Kirish. Mustaqil O'zbekiston Respublikasining tashkil topishi va uning tarixiy ahamiyati. (2 soat) Mustaqillik arafasida respublikadagi ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy ahvol. O'zlikni anglashga intilishning kuchayishi. Siyosiy tizimdagi o'zgarishlar. Mustaqillikning e'lon qilinishi. O'zbekiston Respublikasining tashkil etilishi. Mustaqillikning ilk davrida davlat suverenitetini mustahkamlash yo'lidagi sa'y-harakatlar. Mustaqil O'zbekiston davlatining yuzaga kelishi va mustahkamlanishida I.Karimovning tarixiy xizmatlari. 2-mavzu. O'zbekistonda demokratik, fuqarolik jamiyati asoslarini shakllantirish va siyosiy islohotlarni amalga oshirish. (2 soat) Milliy davlat boshqaruvi tizimi. Mustaqil O'zbekistonda hokimiyatlar bo'linishi prinsipi. O'zbekistonda ko'ppartiyaviylik tizimining shakllanishi va uning ahamiyati. Siyosiy partiyalar faoliyatidagi xususiyatlar. O'zbekistonda parlament tizimi va undagi islohotlar. Huquq-tartibot			

organlari va sud tizimidagi o'zgarishlar. O'zbekistonda nodavlat notijorat tashkilotlar va ularning siyosiy, ijtimoiy hamda iqtisodiy jarayonlardagi ishtiroki. Ijtimoiy-sherikchilik. O'z-o'zini boshqaruv organlarining faoliyati va ularning jamiyatni demokratlashtirishdagi o'rni. O'zbekistonda demokratik islohotlarni yanada chuqurlashtirish va fuqarolik jamiyatini rivojlantirish konsepsiyasi. Inson haq-huquqlarini ta'minlash va himoya qilish.

3-mavzu. Iqtisodiy islohotlar, xususiy mulkning shakllanishi.

O'zbekistonda bozor munosabatlarining rivojlanishi. (2 soat)

Iqtisodiyotni modernizasiya qilish konsepsiyasi. O'zbekiston Respublikasida bozor munosabatlarining shakllanishi, uning yo'nalishlari, bosqichlari va xususiyatlari. Bozor munosabatlariga o'tishning huquqiy asoslarining yaratilishi. Iqtisodiy islohotlarning besh tamoyilini amalga oshirilish mexanizmi. Bozor infratuzilmasining shakllanishi, qishloq xo'jaligidagi islohotlar, uning vazifalari va yo'nalishlari. Sanoat, avtomobilsozlik sohasining rivojlanishi. Makroiqtisodiyotni barqarorlashtirishga erishish. Jahon moliyaviy inqirozining yuzaga kelish sabablari, oqibatlari va uni O'zbekistonda bartaraf etish yo'llari. Mamlakat iqtisodiyotining modernizasiya va diversifikasiya qilinishi, bank-moliya tizimini mustahkamlash borasidagi chora-tadbirlar. Soliq tizimidagi islohotlar.

4-mavzu. O'zbekiston Respublikasida ijtimoiy o'zgarishlar. Mustaqillik yillarida respublikaning ma'naviy va madaniy rivojlanishi. (2 soat)

Kuchli ijtimoiy siyosat konsepsiyasining shakllanishi, bosqichlari va rivojlantirilishi. Manzilli ijtimoiy himoya tizimining yaratilishi. Ijtimoiy sohani rivojlantirishga yo'naltirilgan aholi bandligi va real daromadlarini izchil oshirib borish, sog'liqni saqlash tizimini takomillashtirish, xotin-qizlarning ijtimoiy-siyosiy faolligini oshirish, aholini uy-joylar bilan ta'minlash, yo'l-transport muhandislik-kommunikasiya va ijtimoiy infratuzilmalarni rivojlantirish, ta'lim, madaniyat, ilm-fan, adabiyot, san'at va sport sohalarini rivojlantirish, yoshlarga oid davlat siyosatini takomillashtirish. Nodavlat notijorat tashkilotlarining ijtimoiy himoya va manzilli ijtimoiy yordamni amalga oshirishdagi ishtiroki.

O'zbekiston Respublikasi "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi Qonunning mazmun-mohiyati, aholining huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini yuksaltirish, jamiyatda korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirish.

Mustaqillik yillarida ma'naviy va ma'rifiy hayot. Milliy istiqlol g'oyasi va mafkuraviy masalalar. Milliy urf-odatlar, qadriyatlar va an'analarning qayta tiklanishi.

Mustaqillik yillarida buyuk ajdodlar va tarixiy shaxslarga bo'lgan e'tibor. O'zbekiston Respublikasi Birinchi Prezidenti Islom Karimovning ajdodlar merosi va milliy qadriyatlarni tiklash borasidagi xizmati. Tarixiy shaharlar (Buxoro, Samarqand, Marg'ilon, Qarshi, Toshkent, Xiva, Shahrisabz) yubileylarining xalqaro miqyosda keng nishonlanishi. Toshkent shahrining "Islom madaniyati poytaxti" deb e'lon qilinishi va uning ahamiyati. Madaniyat va san'at sohasining rivojlanishi. Xalqaro ko'rik-tanlovlarning o'tkazilishi. Milliy sport turlarining rivojlantirilishi. Beshta tashabbus va uning yuksak ma'naviy madaniyatni ta'minlashdagi o'rni. O'zbekistonda millatlararo va dinlararo munosabatlardagi barqarorlikni ta'minlash borasidagi davlat siyosati.

5-mavzu. O'zbekiston va jahon hamjamiyati. (2 soat)

O'zbekistonning tinchliksevar tashqi siyosati va uning jahon hamjamiyati tomonidan tan olinishi. O'zbekistonning xalqaro tashkilotlar va xorijiy mamlakatlar bilan iqtisodiy-siyosiy aloqalarining yo'lga qo'yilishi. O'zbekiston Respublikasining BMTga a'zo bo'lishi va jahon hamjamiyatidagi o'ziga xos o'rni. O'zbekistonning MDHdagi o'rni va mavqeyining oshib borishi. O'zbekistonning Markaziy Osiyo davlatlari bilan o'zaro hamkorlik aloqalari. O'zbekistonning Yevropa Ittifoqi mamlakatlari bilan istiqbolli hamkorliklari. Tashqi siyosiy faoliyat konsepsiyasi. O'zbekiston tashqi siyosatida Rossiya, AQSh, Xitoy mamlakatlarining o'rni.

O'zbekistonning geosiyosiy va geoiqtisodiy o'rni. O'zbekistonning mintaqada tinchlik va barqarorlikni ta'minlash borasida olib borgan siyosati. Markaziy Osiyoda xavfsizlik masalalari, terrorizm, giyohvandlik va odam savdosiga qarshi kurashda O'zbekiston Respublikasining faolligi. O'zbekistonning ShHT bilan aloqalari. O'zbekistonning Markaziy Osiyo, Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi davlatlari bilan yangi strategik sherikchilik shartnomalarining imzolanishi. O'zbekiston Respublikasining faol tashqi siyosatining yangi bosqichi. O'zbekistonning mintaqada tinchlik va barqarorlikni ta'minlash borasida olib borgan siyosati. Xavfsizlik, millatlararo totuvlik va diniy bag'rikenglikni ta'minlash hamda chuqur o'ylangan, o'zaro manfaatli va amaliy tashqi siyosat sohasidagi ustuvor yo'nalishlar.

6-mavzu. Yangilangan O'zbekiston: milliy qayta qurishdan milliy taraqqiyotgacha. (2 soat)

2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasining ishlab chiqilishi, hayotga joriy etilishi va uning ahamiyati.

2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi va unda belgilangan ustuvor yo'nalishlar:

	– Davlat va jamiyat qurilishi tizimini takomillashtirishning ustuvor yoʻnalishlari; – Qonun ustuvorligini taʼminlash va sud-huquq tizimini yanada isloh qilishning ustuvor yoʻnalishlari; – Iqtisodiyotni rivojlantirish va liberallashtirishning ustuvor yoʻnalishlari; – Ijtimoiy sohani rivojlantirishning ustuvor yoʻnalishlari; – Xavfsizlik, millatlararo totuvlik va diniy bagʻrikenglikni taʼminlash hamda chuqur oʻylangan, oʻzaro manfaatli va amaliy tashqi siyosat sohasidagi ustuvor yoʻnalishlar. III. Seminar (yoki <u>seminar yoki laboratoriya</u>) mashgʻulotlar boʻyicha koʻrsatma va tavsiyalar. Amaliy mashgʻulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi: 1. Oʻzbekiston mustaqillikka erishish arafasidagi ijtimoiy-siyosiy jarayonlar. 2-soat 2. Oʻzbekistonda demokratik, fuqarolik jamiyati asoslarini shakllantirish va siyosiy islohotlarni amalga oshirish. 2-soat 3. Iqtisodiy islohotlar, xususiyl mulkning shakllanishi. Oʻzbekistonda bozor munosabatlarining rivojlanishi. 2-soat 4. Oʻzbekiston Respublikasida ijtimoiy oʻzgarishlar. 2-soat 5. Oʻzbekistonda taʼlim islohotlarini amalga oshirish. 2-soat 6. Mustaqillik yillarida Qoraqalpogʻiston Respublikasi. 2-soat 7. Oʻzbekiston va jahon hamjamiyati. 2-soat 8. Yangilangan Oʻzbekiston: milliy qayta qurishdan milliy taraqqiyotgacha. 2-soat 9. Yangilangan Oʻzbekiston: milliy qayta qurishdan milliy taraqqiyotgacha. 2-soat IV. Mustaqil taʼlim va mustaqil ishlar Mustaqil taʼlim uchun tavsiya etiladigan mavzular: 1. Oʻzbekistonda ijtimoiy sohada amalga oshirilayotgan oʻzgarishlar. 2. Mustaqillik yillarida davlat boshqaruvi tizimida amalga oshirilgan islohotlar. 3. Yuksak maʼnaviyatli yoshlarni tarbiyalashda Oʻrta Osiyo allomalari ilmiy merosining oʻrni (allomalarning ilmiy faoliyati misolida). 4. Oʻzbekiston Respublikasida ommaviy axborot vositalarining faoliyati (oʻzgarish va muammolar) 5. Qishloq xoʻjaligi va sanoat sohasidagi oʻzgarishlar. 6. Oʻzbekistonda inson huquqlari va erkinliklari kafolatining yaratilishi. 7. Milliy xavfsizlikni taʼminlash borasida amalga oshirilayotgan ishlar.
3.	V. Fan oʻqitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

	Fanni o‘zlashtirish natijasida talaba: • mustaqillikka erishish arafasida O‘zbekistonda yuzaga kelgan murakkab vaziyatni, ularning sabablari va oqibatlarini; • mustaqillik yillaridagi o‘zgarishlarni, O‘zbekistonning eng yangi tarixi masalalarini, zamonaviy jarayonlarda O‘zbekistonning jahon hamjamiyatidagi o‘rnini tarixiylik va xolislik nuqtai nazaridan <i>bilishi</i> kerak; • O‘zbekistonning eng yangi tarixi muammolarini o‘rganish, dunyoqarashni mustahkamlashda milliy mustaqillik g‘oyasini qo‘llay bilish, atrofida sodir bo‘layotgan jarayonlarga o‘z munosabatini bildirish, jamiyat va inson dunyoqarashi rivojida tarix fanining o‘rnini anglash va bugungi kunda sodir bo‘layotgan voqyealarning tarixdagi muhim voqyealar bilan bog‘liqligini bilish <i>ko‘nikmalariga ega bo‘lishi</i> kerak. • O‘zbekistonning eng yangi tarixini chuqur bilish, ma‘naviy-milliy va umuminsoniy masalalar bo‘yicha o‘z qarashlarini ilmiy asoslashni va ifodalashni bilish, milliy mustaqillik g‘oyalariga amal qiladigan faol hayotiy dunyoqarash kabi <i>malakalarga ega bo‘lishi</i> kerak.
4.	VI. Ta’lim texnologiyalari va metodlari: • ma‘ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • munozara, • o‘z-o‘zini nazorat. • “Aqliy hujum”, • “Muammo”;
5.	VII. Kreditni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to‘liq o‘zlashtirish, tahlil natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish
6.	Rahbariy adabiyotlar: 1. Мирзиёев Ш.М. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. Т. 1. - Тошкент: Ўзбекистон.. 2017. 2. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олийжаноб халқимиз билан бирга қурамиз. - Тошкент: Ўзбекистон. 2017. 3. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон маънафатларини таъминлаш – юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 24 йилигига бағишланган тантанали маросимидаги маърузаси. - Тошкент: Ўзбекистон. 2017. 4. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон, демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. - Тошкент: Ўзбекистон. 2017. 5. Каримов И.А. Ўзбекистон: миллий истиқлол, иқтисод, сиёсат, мафкура. Т. 1. - Тошкент: Ўзбекистон, 1996.

6. Каримов И.А. Тинчлик ва хавфсизлигимиз ўз куч-қудратимизга, ҳамжиҳатлигимиз ва қатъий иродамизга боғлиқ. Т. 12. - Тошкент: Ўзбекистон, 2004.
7. Каримов И.А. Инсон унинг ҳуқуқ ва эркинликлари - олий қадрият. Т. 14. - Тошкент: Ўзбекистон, 2006.
8. Каримов И.А. Юксак маънавият-енгилмас куч. -Тошкент: Маънавият, 2008.
9. Каримов И.А. Демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқоролик жамиятини шакллантириш-мамлакатимиз тараққиётининг асосий мезонидир. Т.19. – Toshkent: O'zbekiston, 2011.
10. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида. – Тошкент: Ўзбекистон, 2011.
11. Каримов И.А. Тарихий хотира ва инсон омили – буюк келажагимиз гаровидир. Халқ сўзи. 2012, 10 май.
12. Каримов И.А. Она юртимиз бахту иқболи ва буюк келажаги йўлида хизмат қилиш – энг олий саодатдир. - Тошкент: Ўзбекистон. 2015.

Asosiy adabiyotlar

1. Мустақил Ўзбекистон тарихининг дастлабки саҳифалари. - Тошкент, 2000.
2. Эркаев А. Ўзбекистон йўли. - Тошкент: Маънавият, 2011.
3. Мустақиллик: Изоҳли илмий-оммабоп луғат // М.Абдуллаев ва бошқалар: тўлдирилган учинчи нашр. - Тошкент: Шарқ, 2006.
4. 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси. – Тошкент: Маънавият, 2017.
5. Мустақил Ўзбекистон тарихи. Масъул муҳаррир А.Сабилов. - Тошкент: Академия, 2013.
6. Новейшая история Узбекистана. Руководитель проекта и редактор: М.А.Рахимов. - Тошкент: Адабиёт учқунлари, 2018.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Азизхўжаев А.А. Мустақиллик: курашлар, изтироблар, қувончлар. - Тошкент: 2001.
2. Азизхўжаев А.А. Чин ўзбек иши. - Тошкент, 2003.
3. Ахмедов Э. Ўзбекистон шаҳарлари мустақиллик йилларида. - Тошкент: Абу Али ибн Сино нашриёти, 2002.
4. Исломов З.М. Ўзбекистон модернизациялаш ва демократик тараққиёт сари. - Тошкент: Ўзбекистон, 2005.
5. Левитин Л. Ўзбекистон туб бурилиш палласида. - Тошкент: Ўзбекистон, 2005.
6. Усмонов Қ. Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамиятига интеграциялашуви. –Тошкент: Молия, 2003.

	7. Ўзбекистон мустақиллик йилларида. - Тошкент: Ўзбекистон, 1996. 8. Ўзбекистон тарихи. Р.Ҳ.Муртазаеванинг умумий таҳрири остида. – Тошкент, 2005. 9. Ўзбекистон халқининг дини, маданияти ва урф-одатлари: тарих ва ҳозирги ҳолат. - Тошкент: ТИУ, 2011. 10. Ўлмасов А., Вахобов А. Иқтисодий назарияси. - Тошкент: Шарқ, 2006. 11. Ўзбекистонда миллатлараро муносабатлар ва бағрикенглик: тарихий тажриба ва ҳозирги замон. Масъул муҳаррир Р.Ҳ.Муртазаева. - Тошкент: Мумтоз сўз, 2010. 12. Ўзбекистон тарихи (1917-1991 йиллар). 2 том. Масъул муҳаррирлар: Р.Абдуллаев, Қ.Ражабов, М.Раҳимов. - Тошкент: Ўзбекистон, 2019. 13. Муртазаева Р.Ҳ. Ўзбекистонда миллатлараро муносабатлар ва толерантлик. Дарслик. - Тошкент: Мумтоз сўз, 2019. 14. Юнусова Х. Ўзбекистонда миллатлараро муносабатлар ва маънавий жараёнлар (XX аср 80-йиллари мисолида). - Тошкент: Abu matbuot-konsalt, 2009. 15. Бобожонова Д. Ўзбекистонда ижтимоий-иқтисодий муносабатлар (70 80-йиллар мисолида). Қўлланма. – Тошкент: Шарқ, 1999. 16. Қорақалпоғистон тарихи (1917-1994 йй.). - Нукус, 1995. 17. Ғуломов С., Убайдуллаева Р., Аҳмедов Э. Ўзбекистон. -Тошкент: Меҳнат, 2001. Axborot manbalari (saytlar): 1. www.ziynet.uz. 2. www.edu.uz. 3. www.google.uz. 4. www.gov.uz.
7.	Fan dasturi Samarqand davlat universiteti O‘quv-uslubiy kengashining 2021 yil 24-avgustdagi 1-son bayonnomasi bilan ma’qullangan.
8.	Fan/modul uchun mas’ullar: Normurodova G.B. – SamDU, “O‘zbekiston tarixi” kafedrasini mudiri, tarix fanlari doktori. Nasrullayev M.I. – SamDU, “O‘zbekiston tarixi” kafedrasini dotsenti, tarix fanlari nomzodi. Xoliqulov R.Sh.- SamDU, “O‘zbekiston tarixi” kafedrasini dotsenti, tarix fanlari nomzodi.
9.	Taqrizchilar: Xoliqulov R.Sh.- SamDU, “O‘zbekiston tarixi” kafedrasini dotsenti, tarix fanlari nomzodi (ichki) Murtazayeva R.H. – O‘zMU Tarix fakulteti “O‘zbekiston tarixi” kafedrasini professori, tarix fanlari doktori. (tashqi)

Kafedra mudiri:

dots. Normurodova G.B.

Fakultet dekani:

proff. Djuraqulova D.M.

“Tasdiqlayman”

SamDU o‘quv ishlari bo‘yicha prorektori:

A.S.Soleyev

“ ”

2021 yil

M.O‘.